

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.320/2023/26. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. március 22. és 2024. április 5. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2023. szeptember 1. napján kihirdetett 14.B.343/2022/40. számú ítéletét megváltoztatja.

A Terhelt1 I.r., valamint Terhelt2 II.r. vádlott terhén értékelt kábítószer-kereskedelem büntettét egyaránt társtettesként elkövetettnek minősíti.

A Terhelt1 I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 3 (három) év 6 (hat) hónapra mérsékli, s annak végrehajtási fokozatát börtönben határozza meg.

Terhelt1 I.r. vádlott a szabadságvesztés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

A kiszabott szabadságvesztésbe az I.r. vádlott által 2020. június 2. napjától 2020. június 4. napjáig őrizetben töltött időt is beszámítani rendeli.

Terhelt2 II.r. vádlott a szabadságvesztés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

E terheltet érintően a kényszerintézkedés szabadságvesztésbe történő beszámításánál a letartóztatást helyesen előzetes fogvatartásnak nevezi meg, míg az ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyelet esetében a beszámítási kulcsot helyesbíti akként, hogy négy nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg egy napi szabadságvesztésnek.

A lefoglalás megszüntetéssel érintett és Terhelt2 II.r. vádlottnak kiadni rendelt, a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala Bírósági Letéti Csoportjánál BL01073/2022. számon kezelt 623.000 (hatszázhuszonháromezer) forintot az e vádlottat terhelő bűnügyi költség biztosítására visszatartja.

Felhívja továbbá a tárgyak kiadásával érintett Terhelt1 I.r. és Terhelt2 II.r. vádlott figyelmét, hogy amennyiben a lefoglalás megszüntetéséről és a dolog kiadásáról szóló határozat vagy a dolog átvételére vonatkozó felhívás, továbbá a jogerős határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszi át a kiadni rendelt tárgyakat, akkor azok az állam tulajdonába kerülnek.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban a kirendelt védő díjával 32.000 (harminckétezer) Ft bűnügyi költség merült fel, melyet Terhelt1 I.r. vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A Fővárosi Törvényszék 2023. szeptember 1. napján kihirdetett 14.B.343/2022/40. számú ítéletével Terhelt1 I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntetében [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat és (3) bekezdés]; s ezért öt 5 év fegyház fokozatú szabadságvesztésre, továbbá 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, azt a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban megjelölve, valamint a letartóztatásban töltött idő beszámításáról. Emellett az I.r. vádlottól lefoglalt és letéti számon kezelt 149.800 forint és 35 euró vonatkozásában vagyoneklobzást rendelt el.

[2] Terhelt2 II.r. vádlott bűnösségét kábítószer-kereskedelem büntetében állapította meg [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat]; s ezért öt 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, azt a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban megjelölve, továbbá a II.r. vádlott által letartóztatásban és bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámításáról akként, hogy a 2020. június 3. és 2021. augusztus 4. napja közötti letartóztatás egy napja egynapi szabadságvesztésnek, míg a 2021. augusztus 5. és 2022. január 21. napja közötti bűnügyi felügyelet öt napja egynapi szabadságvesztésnek

felel meg. A II.r. vádlottól lefoglalt 623.000 forint lefoglalását megszüntette és nevezett terheltnek kiadni rendelte.

[3] Döntött még a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[4] Az ítélet ellen az ügyész mindkét vádlott terhére a fő- és mellékbüntetés súlyosítása, Terhelt1 I.r. vádlott az ok és cél megjelölése nélkül, védője eltérő minősítés megállapítása és másodlagosan a büntetés enyhítése, Terhelt2 II.r. vádlott az ok és cél megjelölése nélkül, védője pedig a büntetés enyhítése, továbbá az ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyelet eltérő beszámítási kulcsa (módja) érdekében jelentett be fellebbezést.

[5] Az ügyészség fellebbezésének indokolásában azt fejtette ki, hogy a törvényszék túlzott jelentőséget tulajdonított az enyhítő tényezőknek, amikor mindkét vádlott esetében a szabadságvesztés tartamát a büntetési tételkeret minimumában határozta meg. Álláspontja szerint ugyanis a 3 éves időmúlás az elévülési időt meg sem közelíti, ezért még a kényszerintézkedésben töltött időre figyelemmel sem bír túlzott jelentőséggel, s a beismerés egyik vádlott esetében sem volt teljeskörű. Ezen túlmenően egyetértett II.r. vádlott védőjével a tekintetben, hogy a bűnügyi felügyelet beszámítási kulcsa a szabadságvesztés börtön fokozata okán helyesen négy és nem öt nap.

[6] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.234/2023/7. számú átiratában az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására tett indítványt akként, hogy az ítéltábla Terhelt1 I.r. és Terhelt2 II.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamát emelje fel, Terhelt2 II.r. vádlottnál 4 nap bűnügyi felügyeltben töltött időt 1 nap börtön fokozatú szabadságvesztésként rendelje beszámítani, s e vádlott esetében a lefoglalással érintett 623.000 Ft összeget a II.r. vádlottat terhelő bűnügyi költség megfizetéséhez tartsa vissza, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[7] Az átirat utalt arra, hogy a védelmi fellebbezés iránya okán a felülbírálat I.r. vádlott esetében teljeskörű, II.r. terhelt vonatkozásában korlátozott, és arra is, hogy a törvényszék a hatályos perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A megállapított tényállást megalapozottnak jelölte meg. S arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság azzal összefüggésben indokolási kötelezettségének kellő terjedelemben eleget tett, az logikai hibában nem szenved, így a releváns bizonyítékok újraértékelését és ezen keresztül eltérő minősítés megállapítását célzó I.r. védői fellebbezés szerinte eredményre nem vezethet. Egyetértett mindkét vádlott tekintetében a bűnösségre vont következtetéssel, miként a jogi minősítéssel is. A bűnösségi körülmények hiánytalan számbavétele mellett a büntetési tétel minimumában meghatározott szabadságvesztések ugyanakkor az átiratban kifejtettek értelmében nem tükrözik sem a kitartó szándékkal cselekvő vádlottak személyében rejlő magasabb társadalomra veszélyességét, sem pedig az elbírált cselekményüknek a hasonló cselekmények elszaporodottságában is megnyilvánuló jelentősebb tárgyi súlyát, ezért I. és II.r. vádlott vonatkozásában egyaránt a szabadságvesztés, s ahhoz igazodóan a közügyektől eltiltás felemelése szükséges.

[8] A II.r. vádlott védő fellebbezésének írásbeli indokolásában az elsőfokú ítélet megváltoztatását, s elsődlegesen a kiszabott szabadságvesztés enyhítését és a bünygyi felügyelet beszámítási módjának helyesbítését indítványozta akként, hogy egynapi szabadságvesztésnek négy nap bünygyi felügyeletben töltött idő felel meg. Másodlagosan, amennyiben további enyhítésre a másodfokú bíróság nem lát lehetőséget, úgy a beszámítás fenti módosítása mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[9] A védő hangsúlyozta, hogy szemben a fellebbviteli főügyészégi átirat érveivel, a törvényszék alappal tulajdonított jelentőséget a magát és társát is terhelő, 14 hónapig letartóztatásban és további 6 hónapig ingatlanra korlátozott bünygyi felügyelet hatálya alatt álló védencc esetében az időmúlásnak, melynek ily módon történt értékelése álláspontja szerint az 56 BK vélemény III/10. pontjában írtaknak is mindenben megfelel. Ugyanakkor tévesnek ítélte a hasonló cselekmények elszaporodottságára utalást, miután a Bünygyi Statisztikai Rendszerből idézett adatok szerint a kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatos büncselekményekben lényeges emelkedés nem volt megfigyelhető.

[10] Ezt meghaladóan azt hangsúlyozta, hogy nem indokolt, hogy a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezések figyelembevételével az előzetes fogvatartásban és bünygyi felügyeletben már kitöltött időn túl védenccével szemben további tényleges szabadságelvonásra kerüljön sor. S e körben azt is kiemelte, hogy II.r. vádlott az általa elkövetett büncselekmény valós súlyát felismerte, életvitelén változtatni kíván, s személyi körülményei is rendeződtek, tartós munkaviszonyt létesített az Színházban, ahol nemcsak díszletépítő, hanem alkalmanként statisztaszerepet is betölt.

[11] A nyilvános ülésen (2024. március 22.) II.r. vádlott védője, elsőként sérelmezte, hogy I.r. terhelt fellebbezésének indokait sem írásban, sem szóban nem ismerhették meg, mely álláspontja szerint felveti a tisztességes eljárás sérelmét, ugyanakkor perbeszédét az írásbeli fellebbezés indokolásával egyező tartalommal terjesztette elő.

[12] Az álláspontja szerint is irányadó tényállás alapján ugyanakkor felvetette az eltérő minősülés lehetőségét, akként, hogy a megőrzés végett átvett kábítószer tekintetében kábítószer kereskedelem büntetténél legfeljebb büncsegédi büncrészességre vonható következtetés, de az szerinte helyesen kábítószer birtoklás büntetteként minősülne. S így, miután utóbbinak büntetési tétele enyhébb, az szerinte a halmazati tételkeretre is kihatna, s így az alsó határ nem két, hanem egy év lenne. Mindemellett az azonos minősülés esetén a speciális prevenciós célok elérésére enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott szabadságvesztés is alkalmas lenne.

[13] Terhelt2 II.r. vádlott felszólalásában azt adta elő, hogy a hosszú előzetes fogvatartást követően amennyiben vissza kellene térnie a börtönbe, a jelenleg már jó úton járó társadalomba való visszailleszkedését jelentősen hátráltatná.

[14] Az I.r. vádlott védője a 2024. április 4. napján benyújtott fellebbezés indokolásában és azzal egyezően előterjesztett perbeszédében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, elsődlegesen a cselekmény eltérő, a Btk. 178. § (1) bekezdése szerinti kábítószer birtoklás büntettekénti értékelését, s a szabadságvesztés tartamának csökkentését, egyúttal a végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését, másodlagosan pedig eltérő minősítés hiányában is a szabadságvesztés tartamának lényeges mérséklését indítványozta.

[15] Elsődlegesen indítványával összefüggésben az elsőfokú ítélet téves ténybeli következtetésre visszavezethető részbeni megalapozatlanságára utalt, melyet abban látott, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok nem adtak volna alapot annak megállapítására, hogy a II.r. vádlottnál talált kábítószer az I.r. vádlott tulajdonát képezte, azt továbbértékesítési céllal adta át megőrzésre, illetve, hogy I.r. vádlott Budapest területén kábítószer-kereskedelemmel foglalkozott. A rá terhelő gyanúsítottai vallomást tevő II.r. terheltnek ugyanis elemi érdeke fűződött ahhoz, hogy a nála megtalált mennyiséget ne ismerje el; az elsőfokú bíróság által értékelt Messenger üzenetek tartalma sem egyértelmű, annak többféle értelmezése lehetséges, ugyanígy a simítózáras tasakok meglétére adott vádlotti magyarázat elvetése nem logikus, a házkutatás során feltalált mérleg, őrlő nemcsak a kábítószer-kereskedelem, de a fogyasztásnak is tipikus, szükséges eszköze, a többfajta, nagyobb mennyiségű kábítószer tartása pedig a COVID miatti kijárási tilalom okán nem kirívó, s a nála fellelt készpénzre is magyarázatot adott.

[16] Mindezek alapján a rendelkezésre álló bizonyítékok álláspontja szerint nem alkotnak zárt logikai láncolatot, ezért téves a büntetőjogi felelősség megállapítása kábítószer-kereskedelem büntetében.

[17] Másodlagos indítványával összefüggésben elemezte más hasonló ügyek alapján az ítéltábla büntetéskiszabási gyakorlatát, s arra jutott, miszerint I.r. terhelt büntetlen előéletére, a jelentős mennyiség alsó határát alig meghaladó kábítószer mennyiségre, s az időmúlásra figyelemmel az első fokon kiszabott szabadságvesztés büntetés eltúlzottan súlyos, annak lényeges enyhítése indokolt.

[18] Terhelt1 I.r. vádlott felszólalásában és utolsó szó jogán egyrészt előadta, hogy igyekezett életvezetésén változtatni, függőséggel kapcsolatos gyógykezelésen vett részt, dolgozik, ugyanakkor viszont azt is kifejtette, miszerint nem érzi, hogy kábítószer-kereskedő lett volna, s az emiatt kapott büntetésre rászolgált volna.

[19] Terhelt2 II.r. vádlott utolsó szó jogán megváltozott életvezetését, azaz azt hangsúlyozta, hogy korábbi barátaival felszámolta a kapcsolatát, új életet kezdett.

[20] Az ítéltábla mindenekelőtt megjegyzi, hogy a nyilvános ülés megtartásával, annak menetével kapcsolatban a tisztességes eljárás sérelmét felvető II.r. védői álláspont értelmezhetetlen. S nemcsak azért, mert a védői perbeszédnek sorrendjét a Be. 544. § (2) bekezdése értelmében a tanács elnöke határozza meg, de azért is, mert II.r. vádlott büntetőjogi felelősségének eltérő ténybeli alapokon történő megítélésére, azaz pl. az I.r. terhelnél fellelt

kábítószer mennyiségének II.r. vádlottnak történő felrovására a másodfokú eljárásban a Be. 6. § (2) és (3) bekezdésben rögzített vádelv sérelme nélkül egyébként sem kerülhetett volna sor. Azaz I.r. vádlott és védője részéről a tényállást támadó fellebbezésének eredményessége sem nyitotta volna meg II.r. vádlott tekintetében az ítéltábla számára a vádtól eltérő, azon túlterjeszkedő tények megállapításának lehetőségét, emiatt pedig az I.r. vádlott védekezése semmilyen módon nem hathatott ki a II.r. vádlott felelősségének megítélésére.

[21] A fellebbezések közül a védelmi perorvoslatok enyhítést célzó részükben vezettek eredményre, s ugyanígy alapos volt II.r. vádlott védőjének a bűnügyi felügyelet eltérő beszámítási módjára vonatkozó indítványa is.

[22] A másodfokú bíróság a kétirányú fellebbezésekkel megtámadott elsőfokú ítéletet I.r. vádlott védői jogorvoslat eltérő minősítést is célzó tartalmára, továbbá arra figyelemmel, hogy az I. és II.r. vádlottak által az ok és a cél megjelölése nélkül bejelentett fellebbezést a Be. 584. § (4) bekezdése értelmében az ítélet valamennyi rendelkezése ellen bejelentettnek kell tekinteni, a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírálta.

[23] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék a releváns perrendi szabályokat túlnyomórészt betartva folytatta le az eljárást, a Be. 163. § (2) és (3) bekezdésben rögzített tényállás tisztázási kötelezettségének is eleget tett. Az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező, a Be. 608. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltétlen, továbbá a Be. 609. § (1) és (2) bekezdése szerinti relatív eljárási szabálysértést az ítéltábla nem észlelt.

[24] A vádlottak és tanúk figyelmeztetése és annak jegyzőkönyvezése teljekörű volt.

[25] A törvényszék törvényesen tette tanú8 nyomozás során tett tanúvallomását és a bírósági szakban szerzett írásbeli tanúvallomását is felolvasással a tárgyalás anyagává.

[1] A törvényszék a Be. 530. §-a értelmében az igazságügyi a vegyész-, toxikológiai, szakértői véleményeket, valamint a Be. 531.§-a alapján az okiratokat és egyéb iratokat is ismertette.

[26] A másodfokú bíróság ezt meghaladóan foglalkozott a szerzett bizonyítékok, s különösen tanú1 tanúvallomásának törvényességével, s az annak során szerzett adatok felhasználhatóságával, hiszen bizonyíték csak a Be. 165. §-ában felsorolt, emellett a Be. 166. §-a szerint törvényesen szerzett és a Be. 167. §-ban foglaltaknak megfelelően értékelt bizonyítási eszközből származhat. A bizonyítási eszköz a bizonyíték forrása, s a Be. 167. § (5) bekezdés alapján nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság, illetve a (2) bekezdésben meghatározott hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők büntetőeljárási jogainak lényeges sérelmével szerzett meg. S ezzel összefüggésben az

rögzíthető, hogy tanúl rendőrként, azaz a hatóság tagjaként az I.r. terhelttel, mint abban az időben bűncselekménnyel megalapozottan gyanúsítható személlyel (Be. 386. §) szemben foganatosított intézkedést, s ennek során az alapvető terhelti jogokra történő figyelmeztetés nélkül (pl.: hallgatás joga, a közöltek bizonyítékként történő felhasználásának lehetősége) nyilatkoztatta Terhelt1t a kábítószerrel kapcsolatos cselekményeiről. Az általa közölteket az elfogásról készült rendőri jelentésben sem szerepeltette, s a tanúvallomásaiban ezzel összefüggésben előadottakat I.r. terhelt utóbb törvényes figyelmeztetéseket követően tett vallomásaiban, nyilatkozataiban nem erősítette meg. Összességében tehát az állapítható meg, hogy tanúl rendőr tanú azon állításai, hogy a szállítása során neki I.r. vádlott kábítószer kereskedői tevékenységről is beszámolt, miután ezen információk hatóság tagja részéről történő beszerzése a terhelti kihallgatást kapcsán meghatározott garanciális szabályok megkerülésével történt, s ekként egyértelműen nevezett (akkor bűncselekménnyel megalapozottan gyanúsítható személy, utóbb terhelt) eljárási jogainak lényeges sérelmével járt, bizonyítékként nem vehetők figyelembe. E bizonyíték kirekesztése azonban a tényállás tisztázási kötelezettség megsértését és a megállapított tényállás megalapozatlanságát nem eredményezte.

[27] Az elsőfokú ítélet a Be. 561. § (3) bekezdés a) pontjával összhangban tartalmazza a vádra, míg a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontja értelmében a terheltek személyi körülményeire és a II.r. vádlott korábbi büntetésére utalást.

[28] A törvényszék által megállapított tényállás a 592. § (2) bekezdés a) és c) pontjában írt kisebb megalapozatlansági hibában szenved, ezért az ítéltábla – a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján – azt kiegészíti és helyesbíti a következők szerint:

- Az elsőfokú ítélet [9] bekezdésében a terhelt1 I.r. vádlott táskájában és ruházatában fellelt marihuána (372,37 gr) és hasisgyanta (5,17 gr) együttes totál-THC tartalma legalább 40,97 (40,8+0,17 gr) gramm volt, a kokain tiszta hatóanyag tartalma 0,6 gramm. Rögzíti ugyanezen bekezdésnél, hogy az 1,3 db extasy tabletták MDMA hatóanyag tartalma 0,09 gramm volt.

- Az elsőfokú ítélet [10] bekezdésében a Terhelt1 I.r. vádlott által használt ingatlanban lefoglalt marihuána és hasisgyanta (54,74+2,5 gr) együttes totál-THC tartalma legalább 3,979 gramm volt.

- Az elsőfokú ítélet [12] bekezdésében a Terhelt2 II.r. vádlott által lakott ingatlanban fellelt, az általa az I.r. vádlottól továbbértékesítés végett vásárolt (88,91+117,78 gr), illetve ugyancsak értékesítés céljából tárolt (474,27 gr) marihuána totál-THC tartalma legalább 87,52 gramm volt.

- Az elsőfokú ítélet [14] és [15] bekezdése helyett azt rögzíti, hogy a Terhelt1 I.r. vádlott által II.r. vádlottnak értékesített illetve (megőrzésre) átadott, továbbá a nála és az általa lakott ingatlanban fellelt (s ugyancsak értékesítés céljából készletezett) marihuána és hasisgyanta

totál-THC tartalma legalább 132,469 gramm volt, mely a jelentős mennyiség alsó határát meghaladta, annak 110 %-a.

- A többi I.r. vádlottól lefoglalt kábítószer pszilocibin tartalma 0,0335 gramm, pszilocin tartalma 0,0085 gramm volt, az MDMA bázis 0,09 gramm, a kokain bázis 0,6 gramm volt, melyek egyenként és összességében is a csekély mennyiség felső határa alatt maradtak [33%-pszilocibin, 4 %-pszilocin, 9 % MDMA bázis és 30 % kokain bázis esetében], azok összességében sem közelítették meg a jelentős mennyiség alsó határát (2,06 %).

- A Terhelt2 II.r. vádlottól lefoglalt (továbbértékesítés végett megőrzésre átvett), és az általa továbbértékesítés céljából az I.r. vádlottól megszerzett marihuána együttes totál-THC tartalma legalább 87,52 gramm, mely a jelentős mennyiség alsó határát nem érte el, annak 72,9 %-a volt.

[29] Az ekként kiegészített, helyesbített tényállás már mindenben hiánytalan és pontos, téves ténybeli következtetést sem tartalmaz, az a vádlottak tagadásával szembenálló részében is a bizonyítékok okszerű értékelésén alapul, így a Be. 593. § (3) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[30] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában írtak szerint teljesítette, teljeskörűen számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat milyen okból fogadott vagy vetett el, s érvelésével az ítéltábla – tanúl kirekesztett tanúvallomásán túl – maradéktalanul egyetértett.

[31] Mindenekelőtt azt szükséges előrebocsátani, hogy jelen ügygel összefüggésben a közvetett bizonyítékok zárt láncolatának szükségességére hivatkozás, illetőleg annak hiányával kapcsolatos védői érvelés téves.

[32] Az e körben megjelölt – mára egyébként már nem is egységes megítélésű – elméletek ugyanis azt modellezték, ha az adott cselekményt érintően kizárólag közvetett, azaz olyan bizonyítékok állnak rendelkezésre, melyek a büntetőjogilag releváns tényekhez csak közvetetten kapcsolódnak.

[33] Jelen ügyben azonban aligha kérdőjelezhető meg a bizonyíték közvetlensége II.r. terhelt társát terhelő állításai kapcsán, melyre figyelemmel egyébként a bizonyítási eljárás fókuszában – helyesen – nem is a közvetett bizonyítékok zárt logikai láncolatának felállítása, hanem ez utóbbi I.r. vádlottat terhelő vallomások hitelt érdemlőségének megítélése, szavahihetőségének vizsgálata állt.

[34] A törvényszék a terhelt2 II.r. vádlottnál fellelt kábítószer eredetét, beszerzésének körülményeit illetően helytálló érvek mentén fogadta el a II.r. vádlottnak a lefoglalt telefonokból lementett adatokkal, (ház)kutatási, lefoglalási jegyzőkönyvek, határozatok adataival is összhangban álló vallomását, melyben egyébként terhelt1 I.r. terheltén kívül magát is, legalábbis az általa tudottan kábítószer rendszeres értékesítésével

foglalkozó személytől „depózás” végett átvett kábítószer tekintetében szükségszerűen kereskedői típusú magatartással, cselekménnyel vádolta.

[35] A törvényszék hiánytalanul sorakoztatta fel azon körülményeket, melyek alapján Terhelt1 I.r. vádlott kizárólag a nála és lakásán található kábítószer saját fogyasztás céljából történő birtoklást állító védekezését aggálytalanul cáfolták. A kábítószer mennyiségén túl kereskedői típusú cselekvőségre utalnak az I.r. vádlott által lakott ingatlanban, sőt elfogásakor a ruházatában és táskájában levő eszközök, mint a porciózáshoz szükséges mérleg, őrlő valamint a műanyag tasakok nagyobb száma is. A terhelti védekezés egyébként az elfogásakor nála levő nagyszámú (70 darab) műanyag tasak és mérleg jelenlétére érdemi, elfogadható magyarázattal nem szolgált. A rendőri intézkedés során az I.r. vádlott ruházatában és táskájában a fenti eszközökkel egyidejűleg fellelt kábítószer mennyiségére a másodfokú bíróság álláspontja szerint a több mint három órával korábban a II.r. vádlott lakásában lezajlott, I.r. terhelt által hivatkozott ügylet nem adhat magyarázatot.

[36] Kétségtelen, hogy terhelt1 I.r. terhelt volt az, aki Terhelt2 II.r. vádlott személyéről, lakásáról először beszámolt, mindez azonban érdemi jelentőséggel nem bírt, tekintve, hogy a tőle lefoglalt telefon II.r. terhelttel történt, kábítószer értékesítésével összefüggésbe hozható üzenetváltásait is tartalmazta, s miután abban név szerint azonosíthatóan szerepelt, így II.r. vádlott személye I.r. vádlott vallomásától függetlenül is ismertté vált volna a nyomozó hatóság előtt.

[37] Az sem vitatható, hogy a Terhelt2 II.r. vádlott telefonjáról rögzített – más személyekkel folytatott – Messenger üzeneteiből, úgyszintén tanú (nyomozás során I. számú tanú) vallomásaiból és a lakásán lefoglalt eszközökből (védekezésével szemben) nevezett kábítószer kereskedői (rendszeres értékesítői) cselekvősége is igazolást nyert, mindez azonban I.r. vádlottra terhelő állításainak hitelt érdemlőségét, minthogy azok az eljárás egyéb adataival összhangban álltak, nem befolyásolta.

[38] Az elsőfokú bíróság I.r. vádlott telefonjáról lementett adatokból azonosíthatóan megjelölte az általa relevánsnak ítélt üzeneteket, s azok tartalmát helyesen, a logika szabályainak megfelelően elemezte, értelmezte. Ebből pedig megalapozottan vont következtetést arra, hogy kábítószer értékesítésével I.r. terhelt is foglalkozott, s hogy II.r. vádlottal összefüggésben az üzenetek tartalma egyértelműen az ő beszerzői szerepére utal.

[39] Csak a teljesség igénye érdekében jegyzi meg az ítéltábla, hogy az I.r. vádlott által sem vitatottan tőle származó psilocybe gomba átadására is II.r. vádlott szolgált elfogadható magyarázattal, ugyanis pusztán a marihuána pénz ellenében történt átvétele a vevő részéről további ellenérték nélküli kábítószer („hála ajándék”) átadását nem alapozta volna meg.

[40] Az elsőfokú bíróság a lefoglalt kábítószeres mennyiségének és tiszta hatóanyag tartalmának megállapítása során helyesen támaszkodott az igazságügyi vegyészszakértői vélemény(ek) megállapításaira. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság az irányadó tények rögzítésekor nem volt figyelemmel a vegyészszakértői vélemény összegző részében már nem szereplő, de a korábbi megállapításoknál egyértelműen megjelenített, mérési bizonytalanságot

jelző $\pm$ értékekre. A vegyészszakértő véleményéből kiolvasható mérési hibahatár-értékek, illetve a becsléssel értelemszerűen együtt járó nagyobb fokú bizonytalanság bírói értékelése során a Be. 7. § (4) bekezdésében rögzített alapelvből kell kiindulni: a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére. Ennek a követelménynek az évtizedek óta követett bírói gyakorlat értelmében is akkor felel meg a mérlegelés, ha minden esetben a legkisebb bizonyítható mennyiséget rója a terhelt terhére. Így a mért hatóanyag-tartalom esetén abból mindig le kell vonni szakértő által a mellette kettős előjellel szerepeltetett értéket, a becslésnél pedig mindig a legkisebb mennyiséget kell alapul venni a tényállás megállapítása során. Ezeket a hibákat az ítéltábla a szakértői vélemények tartalma alapján korrigálta az elsőfokú ítélet tényállásában, illetőleg a módosított hatóanyag tartalom alapján kábítószer fajtánként is szerepeltette azok csekély/jelentős mennyiséghez viszonyított százalékos mennyiségét.

[41] Összességében, miután a törvényszék minden releváns bizonyítékot vizsgálat alá vont, azokat a logika szabályainak megfelelően értékelte, s ténybeli következtetései mindenben elfogadhatóak voltak, így a vádlotti és I.r. védői fellebbezés, mely az eltérő minősítést a tényállás fentiek szerinti megalapozott állításait vitatva kívánta elérni, eredményre nem vezethetett.

[42] Az elsőfokú bíróság a tényállásból okszerűen következtetett Terhelt1 I.r. és Terhelt2 II.r. vádlott bűnösségére, és a cselekmények jogi minősítése is végső soron helyes, csak az elkövetői alakzat igényelt helyesbítést.

[43] Az I.r. vádlott által értékesített és készletezett MDMA, pszilocin, pszilocibin, a cselekmények elkövetésekor hatályban volt – Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pont b) alpontja alapján alkalmazandó az 1979. évi 25. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben, az 1971. évi február hó 21. napján aláírt egyezmény mellékletének I. és II. Jegyzékében meghatározottak szerint, míg az I. és II.r. vádlott által készletezett marihuána illetőleg az I.r. terheltre köthető kokain a Btk. 459. § (1) bekezdés 18/a) alpontja alap Egységes Kábítószer Egyezmény I. Jegyzéke alapján minősült kábítószernek.

[44] Ugyanakkor a kábítószer fogalmát meghatározó büntetőjogi normák 2023. január 1. napjával alapvető változáson mentek keresztül, ezért annak megállapítása sem mellőzhető, hogy a Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pontjának hatályos szövege szerint az egészségügyért felelős miniszter ellenőrzött anyagokról szóló rendelete 1. mellékletében a kábítószer 1. és 2., valamint 2. mellékletében a pszichotróp anyagok 1. és 2. jegyzékén szereplő anyag minősül a Btk. alkalmazásában kábítószernek, s hogy az ellenőrzött anyagokról szóló 78/2022. (XII. 28.) BM rendelet 1. mellékletében a kábítószer 1. jegyzéke tartalmazza a kokaint és marihuánát, míg a 2. melléklet 1. jegyzéke az MDMA-t, pszilocint és pszilocibint.

[45] A büntetőjogi felelősségrevonás szempontjából tehát az elbíráláskori büntető törvény (és a háttér-, keretjogszabály) eltérő, kedvezőbb rendelkezést egyik vádlottra nézve sem tartalmaz.

[46] Az 1/2007. BJE határozat iránymutatása szerint a kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélések a forgalomba hozatalnál tágabb elkövetési magatartások, rendszeres adás-vételek által valósulnak meg, haszonszerzésre irányulnak és magukba foglalnak minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. Ezek közé tartozik a kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése is, amely magatartások befejezett önálló tettesi cselekmények, így nincs jelentősége annak a minősítés szempontjából, hogy a vádlottaktól lefoglalt kábítószer nagy részének értékesítésére még nem került sor, a tényállásból ugyanis egyértelműen következik, hogy azt I.r. vádlott továbbértékesítési céllal szerezte meg, és kérésére II.r. vádlott e célból készletezte.

[47] Az irányadó tényállás alapján tehát a kereskedés elkövetési magatartás megállapítása mindkét vádlott vonatkozásában vitán felüli, azt érdemben az sem befolyásolja, hogy az értékesítés végett megszerzett kábítószerből a terheltek fogyasztottak/fogyasztani is szándékoztak.

[48] Az elsőfokú bíróság az egységbe tartozó cselekményekkel érintett részmennyiségek összesítését helytálló indokok alapján végezte el, de figyelmen kívül hagyta, hogy az egységbe tartozó magatartások az elkövetői alakzat tekintetében is egységes értékelést vonnak maguk után. S miután az I.r. vádlott által megőrzés végett II.r. vádlottnak átadott marihuánát érintően mindkét terhelt azon túl, hogy a kábítószer-kereskedelem büntette törvényi tényállása keretei közé lépett, egymás tevékenységéről tudva szándékegységben cselekedett, így az I. és II.r. vádlott terhére rótt kábítószer kereskedelem büntette (függetlenül a mennyiségi eltérésre visszavezethető minősítési különbségtől), egységesen a Btk. 13. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint társtetteként elkövetettként értékelendő.

[49] A büntetés kiszabása körében irányadó körülmények kisebb kiegészítésre, helyesbítésre szorultak.

[50] A Btk. 176. § (1) bekezdése a kábítószer-kereskedelem négy elkövetési magatartását sorolja fel: kínál, átad, forgalomba hoz, kereskedik. Ezek az elkövetési magatartások eltérő társadalomra veszélyességű magatartásokat fednek le: a kínálás csupán a kábítószer átvételére történő eredménytelen felhívás, míg a kábítószerrel való kereskedés rendszeres, haszonszerzés céljából történő adás-vételek sorozatából áll, és a kábítószer-kereskedelem köré felépült feketepiac működtetésében való részvételt testesíti meg. A bíróságnak a büntetés kiszabása során a vádlottak által elkövetett cselekmény konkrét társadalomra veszélyességét is értékelnie kell [Btk. 80. § (1) bekezdés]. A kereskedés a kábítószer-kereskedelem legkomolyabb súlyú elkövetési magatartása, így a büntetés kiszabása során – mindkét terheltet érintően – súlyosító körülményként értékelendő.

[51] S ugyancsak a vádlottak terhére szól a társas elkövetés.

[52] Ezzel szemben tárgyi súlyt csökkentő enyhítő tényező, főként II.r. vádlott esetében, hogy a cselekménnyel legfőképpen érintett kábítószer fajtája (a marihuána) az ún. könnyű drogok közé tartozik, mely kevésbé addiktív, s így egészségre gyakorolt káros hatása is csekélyebb.

[53] Arra is figyelemmel kell azonban lenni, hogy a vádlottak által kereskedés céljára megszerzett és tartott kábítószeres nagyobb részét a nyomozó hatóság lefoglalta. Így ezek a kábítószeres nem kerültek ki a kereskedelmi forgalomba, amiből az következik, hogy a vádlottak cselekménye korlátozott mértékben volt alkalmas a jogtárgysértésre. Ezt az ítéltábla további enyhítő körülményként értékelte.

[54] A másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett a törvényszék álláspontjával a tekintetben, hogy az 56. BK vélemény III.11. pontja szerint értelmében a hasonló jellegű bűncselekmények főváros területén köztudomású elszaporodottsága a vádlottak terhére szól. Az ugyanis a társadalom széles köre által ismert, tehát köztudomású tény, hogy a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények elsősorban a nagyvárosokra jellemzőek, és ennek megfelelően Budapesten tartósan lényegesen magasabb számban fordulnak elő, mint az ország többi részén. A II.r. védő felhozott kifogásai az adott földrajzi területhez fűződő nagyobb elterjedést nem cáfolták.

[55] Ezzel szemben az elsőfokú bíróság tévesen tulajdonított tárgyi súlyt fokozó jelentőséget annak, hogy a II.r. vádlott cselekményével érintett kábítószer mennyisége a csekély mennyiség alsó határát többszörösen meghaladta. Az 56/2007. BK vélemény III/3. pontja szerint az elkövető terhére értékelendő, ha a cselekmény alapesetnek minősül ugyan, de közel áll valamely minősített esethez. A II.r. vádlott terhére alapeseti bűncselekmény volt írható, amellyel érintett kábítószer mennyisége (jelentős mennyiség 72,9 %-a) a jelentős mennyiség alsó határához nem esik közel, az átlagos elkövetési mennyiségnek tekinthető.

[56] Az időmúlás enyhítő tényezőként történt értékelése, bár annak három és fél éves tartama meg sem közelítette a büntetési tétel alsó határát, figyelemmel arra, hogy azalatt a terheltek szinte végig kényszerintézkedés hatálya alatt álltak, ugyancsak törvényes volt.

[57] II.r. vádlott az elkövetés idején, szemben az elsőfokú ítéletben írtaktól, büntetlen előéletű volt, annak nyomatékát ugyanakkor a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés csökkentette.

[58] A másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett a törvényszék álláspontjával a tekintetben, hogy I.r. vádlott esetében a lefoglalt kábítószer jelentős mennyiség alsó határát alig meghaladó mennyisége, figyelemmel arra is, hogy az a tényleges forgalomba a lefoglalás folytán nem került, rendkívül nyomatkos enyhítő tényező, melynek jelentőségét tovább növeli a másodfokú eljárásban a mérési bizonytalanságra figyelemmel a tényállás ezirányú módosítása.

[59] Az így kiegészített bűnösségi körülmények alapján, szem előtt tartva a cselekmény jelentősebb tárgyi súlyát, az elsőfokú bíróság mindkét vádlott vonatkozásában a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokkal összhangban, a Btk. 80. §-a szerinti büntetési kiszabási elvek szem előtt tartásával választotta meg a büntetés nemét, s a másodfokú bíróság Terhelt2 II.r. terheltet érintően annak mértékével is egyetértett.

[60] Az ítéltábla álláspontja szerint, figyelemmel arra, hogy az enyhítő tényezők mind számukat, mind nyomatékukat tekintve meghaladják a súlyosító körülményeket, így Terhelt2 II.r. vádlott vonatkozásában nincs olyan ok, mely a büntetési tételkeret alsó határában meghatározott szabadságvesztés lényeges felemelésére alapot szolgáltatna, ugyanakkor a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés okán, részbeni beismerése ellenére annak enyhítő szakasz alkalmazásával történő enyhítésére sem látott lehetőséget. (A teljesség igénye érdekében jegyzi meg az ítéltábla azt is, hogy bár arra hivatkozás nyilvánvalóan alaptalan volt, a kábítószer-kereskedelem büntette és kábítószer birtoklás büntettének halmazata a halmazati büntetési tételkeret alsó határát a Btk. 81. § (2) és (3) bekezdése értelmében – szemben a II.r. védő érvelésével – nem befolyásolná.)

[61] Terhelt1 I.r. vádlott esetében ellenben az enyhítő tényezők túlsúlya, így a kábítószer jelentős mennyiség alsó határát alig meghaladó volta, és e terhelt büntetlen előélete miatt a kiszabott szabadságvesztés tartamát némiképp eltúlzottnak találta.

[62] Az I.r. vádlott elkövetéskori büntetlen előélete, s nem utolsósorban azon körülmény folytán, hogy a minősítés alapját képező kábítószer kereskedelmi forgalomba nem került, a másodfokú bíróság a büntetési tételkeret alsó határától (5 év) lefele történő eltérésre alapot látott a Btk. 82.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés b) pontja alkalmazásával, ezért a szabadságvesztés tartamát 3 év 6 hónapra mérsékelte.

[63] A szabadságvesztés fegyház végrehajtási fokozatának elsőbírói megállapítása a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pont ad) pontján alapult, ugyanakkor a másodfokú bíróság Terhelt1 I.r. vádlott kedvező személyi körülményeit, büntetlen előéletét beismerését, egészségi állapotát és a cselekmény tárgyi súlyát befolyásoló enyhítő tényezőket is szem előtt tartva, lehetőséget látott a Btk. 35. § (2) bekezdés alkalmazásával eggyel enyhébb végrehajtási fokozat meghatározására, ezért a szabadságvesztést esetében is börtönben rendelte végrehajtani.

[64] Terhelt2 II.r. vádlott vonatkozásában a börtön végrehajtási fokozat meghatározása az elsőfokú ítéletben pontosan felhívott jogszabályhely alapján törvényes volt.

[65] Az elsőfokú bíróság a törvénynek megfelelően rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról is, azonban az enyhítő tényezők túlsúlya alapján, különös figyelemmel a kényszerintézkedés hatálya alatt töltött időre is, az ítéltábla a Btk. 38. § (3) bekezdése alapján megállapította, hogy az I. és II.r. vádlott a szabadságvesztés fele részének kitöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

[66] A kényszerintézkedés hatálya alatt töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezések helyesbítésre szorultak a következők szerint.

[67] Terhelt1 I.r. terhelt esetében az elsőfokú bíróság kizárólag a letartóztatásban töltött idő beszámításáról rendelkezett, s elkerülte a figyelmét, hogy nevezett a letartóztatás elrendelését megelőzően őrizetben is volt, ezért a másodfokú bíróság ezen előzetes fogvatartás szabadságvesztésbe történő beszámításáról is döntött.

[68] Terhelt2 II.r. vádlott vonatkozásában ugyan a beszámítási kulcs meghatározásából kitűnik, hogy az elsőfokú bíróság a letartóztatás mellett az őrizetben töltött időt is beszámította, azonban azt tévesen nevezte meg, így a másodfokú bíróság a megnevezést pontosította előzetes fogvatartásra.

[69] II.r. vádlott vonatkozásában az ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyelet beszámítása törvényes volt, ugyanakkor a beszámítási kulcsot a szabadságvesztés börtön végrehajtási fokozatának megfelelően a másodfokú bíróság módosította a Btk. 92. § (3) bekezdés a) pontja alapján akként, hogy egynapi szabadságvesztésnek négy nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

[70] A közügyektől eltiltás mellékbüntetésre vonatkozó rendelkezések a pontosan megjelölt jogszabályi hivatkozásokkal összhangban álltak, annak tartama I.r. vádlottat esetében is a szabadságvesztés mérséklése ellenére igazodik a főbüntetés tartamához.

[71] Az elsőfokú bíróság az I.r. terhelttel szemben mind nemét, mind annak összegét érintően törvényesen alkalmazott a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyoneklobzás intézkedést.

[72] Terhelt2 II.r. vádlott vonatkozásában a tőle lefoglalt összeget illetően a terhelti védekezés elfogadására figyelemmel törvényes volt a vagyoneklobzás intézkedés mellőzése, ugyanakkor a lefoglalás megszüntetése mellett a pénzösszeg II.r. vádlottnak történő kiadásakor figyelmen kívül hagyta, hogy e vádlottat terhelő bűnügyi költség jelentősebb összege szükségessé tesz biztosítási intézkedést, ezért a másodfokú bíróság ezen összeget a II.r. vádlottat terhelő bűnügyi költség biztosítására a Be. 323. § (1) bekezdése alapján visszatartotta.

[73] Egyebekben a bűnjelekre, valamint a bűnügyi költségre vonatkozó elsőbírői rendelkezések törvényesek, a jogszabályi hivatkozások pontosak. Ugyanakkor a Be. 321.§ (5a) bekezdésének 2024. március 1-től hatályos rendelkezése szerint, ha a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság a lefoglalást megszünteti és a dolgot kiadni rendeli, de a dolog átvételére jogosult vagyoni érdekelt a lefoglalás megszüntetéséről és a dolog kiadásáról szóló határozat vagy a dolog átvételére vonatkozó felhívás, továbbá a vádemelés után a

jogerős vagy véglegessé vált határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszi át a dolgot, akkor a dolog az állam tulajdonába kerül. Mivel erről a lefoglalás megszüntetéséről szóló határozatban kell rendelkezni, a másodfokú bíróság e figyelmeztetést a hivatkozott jogszabályhely értelmében a rendelkező részben is rögzítette.

[74] Így összességében az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta, a II.r. vádlott születési nevét a Be. 184.§ (2) bekezdés a) pontja alapján pótolva.

[75] A Be. 613. § (1) bekezdése alapján megállapította a kirendelt védő díjával felmerült bünygyi költséget és annak megfizetésére a Be. 574. § (1) bekezdése értelmében Terheltl I.r. vádlottat kötelezte.

Budapest, 2024. április 5.

dr. Borbás Virág Bernadett s.k.

dr. Raczky Katalin s.k.

dr. Ignác György s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 14.B.343/2022/40. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.320/2023/26. számú ítéletében írt változtatással mindkét vádlott vonatkozásában 2024. április 5. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. április 5.

dr. Borbás Virág Bernadett s.k.

a tanács elnöke